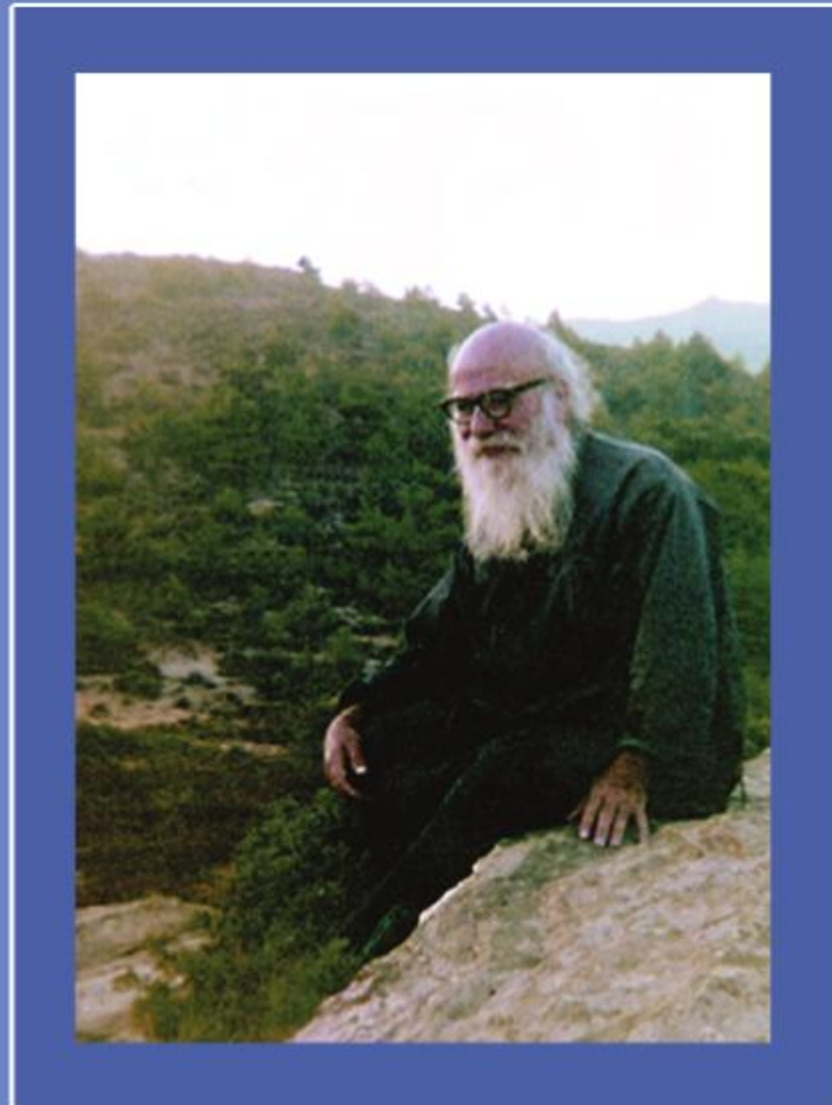

KLOOSTER CHRYSOPYGY

GERAAKT DOOR GOD'S LIEFDE

UITGEVERIJ
ORTHODOX LOGOS

GERAAPT DOOR GOD'S LIEFDE

Leven en wijsheid van
oudvader Porfyrios

Klooster van de
Levenschenkende Bron Chania

Uitgeverij Orthodox Logos

Oorspronkelijk uitgegeven in het Grieks door het Klooster van de Levenschenkende Bron, Chrysopigi, Chania, Kreta, 6^e uitgave, juni 2006, onder de titel 'Gerontos Porfyriou Kavsoalybitou Bios kai Logoi'

Nederlandse vertaling: Klooster Moeder Gods Portaitissa, Trazegnies, België, 2008

© Klooster van de Levenschenkende Bron, Chrysopigi, Chania, Kreta

© 2010, Uitgeverij Orthodox Logos, Tilbug

ISBN/EAN: 978-90-811555-5-7

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

Beknopte biografie	6
Deel I - Het leven van oudvader Porfyrios	10
De weg naar de Heilige Berg	11
De Heilige Berg - Kavsoalyvia	27
Euboa	75
De Polikliniek van Athene	95
De Heilige Nicolaas Kallisia	132
Het Heilig Klooster van de Verheerlijking - Milesi	141
Kavsoalyvia 1991	154
Deel II - De wijsheid van oudvader Porfyrios	157
Over de Kerk	158
Over de goddelijke eros	174
Over het gebed	204
Over de geestelijke strijd	241
Over het monastieke leven	287
Over het mysterie van het berouw	314
Over de liefde voor de naaste	327
Over de goddelijke voorzienigheid	345
Over de opvoeding van kinderen	353
Over de gesteldheid van het hart	383
Over de schepping	393
Over ziekte	403
Over de gave van helderziendheid	416
Over de eeuwigheid	443
Appendix	452

Beknopte biografie

Oudvader Porfyrios, in de wereld Evangelos Bairaktaris, is geboren op 7 februari 1906 op het eiland Euboa in het dorp Aghios Ioannis, provincie Karystia. Zijn ouders, Leonidas Bairaktaris en Eleni, van het geslacht van Antonios Lampros, waren vrome en Godminnende lieden. Zijn vader was zanger in het dorp en had de heilige Nektarios persoonlijk gekend. Het was een talrijk gezin, en zijn ouders, arme boeren, hadden moeite het te onderhouden. Om deze reden vertrok zijn vader naar Amerika, waar hij werkte aan de aanleg van het Panamakanaal.

De kleine Evangelos was het vierde kind van het gezin. Hij hoedde schapen in de heuvels en had slechts het eerste jaar van de lagere school voltooid toen hij, wegens de grote armoede van zijn familie, naar de nabije stad Chalcis moest gaan om te werken. Hij was nog maar net zeven jaar oud. Hij werkte er twee of drie jaar in een winkel. Daarna ging hij naar Piraeus om te werken in een algemeen warenhuis dat behoorde aan een familielid.

Op twaalfjarige leeftijd vertrok hij in het geheim naar de Heilige Berg. Het was zijn verlangen het leven van de heilige Johannes de Hutbewoner na te volgen (zie appendix), die hij speciaal had liefgekegen na het lezen van zijn levensverhaal. Gods genade leidde hem naar de kluizenarij van de heilige Georgios in Kavsoalyvia (zie appendix),

waar hij leefde in gehoorzaamheid aan twee oudvaders, de broers Panteleimon, die ook biechtvader was, en Joannikios. Hij wijdde zich met grote liefde en in een geest van volledige gehoorzaamheid toe aan de twee oudvaders die de reputatie hadden uitzonderlijk streng te zijn.

Hij werd monnik toen hij veertien was en kreeg de naam Niketas. Twee jaar later legde hij de geloften af van het Grote Schima. Kort daarna gaf God hem de gave van helderziendheid.

Op negentienjarige leeftijd werd hij ernstig ziek en moest de Heilige Berg verlaten. Hij keerde terug naar Euboa, waar hij ging wonen in het klooster van de heilige Charalampos in Levka. Een jaar later, in 1926, toen hij twintig jaar oud was, werd hij priester gewijd in de kerk van de heilige Charalampos in Kymi, door de aartsbisschop van Sinai, Porfyrios III, die hem de naam Porfyrios gaf. Op tweeëntwintigjarige leeftijd werd hij biechtvader en geestelijke vader, en korte tijd later archimandriet. Gedurende een tijd was hij parochiepriester in het dorp Tsakei op Euboa.

Hij woonde twaalf jaar lang in het klooster van de heilige Charalampos op Euboa, en diende de mensen als geestelijk leider en biechtvader. Daarna woonde hij gedurende drie jaar in het verlaten klooster van de heilige Nicolaas in Ano Vatheia.

In 1940, op de vooravond van de dag waarop Griekenland de Tweede Wereldoorlog inging, verhuisde oudvader Porfyrios naar Athene, waar hij aalmoezenier en biechtvader werd in het poliklinisch ziekenhuis. Hijzelf zei dat hij daar

drieëndertig jaar gediend had alsof het een enkele dag was, zich onvermoeibaar wijdend aan zijn geestelijk werk en aan het verminderen van de pijn en het lijden van alle mensen.

Vanaf 1955 werd het kleine klooster van de heilige Nicolaas in Kallisia aan de voet van de berg Pendeli, zijn thuis. Hij huurde deze monastieke dependance met de omliggende grond van het Pendeli-klooster en bebouwde het land met veel ijver. Tegelijk zette hij zijn omvangrijke werk van geestelijke leiding voort.

In de zomer van 1979 verhuisde hij naar Milesi¹, en droomde ervan een klooster te stichten. Eerst leefde hij er in een caravan onder heel barre omstandigheden, en later in een eenvoudige kamer gebouwd van cementblokken, waar hij zonder klagen zijn vele gezondheidsproblemen verdroeg. In 1984 verhuisde hij naar een kamer in een vleugel van het in aanbouw zijnde klooster. Ondanks het feit dat de oudvader ernstig ziek was en blind, werkte hij voortdurend en onvermoeibaar voort aan de voltooiing van het klooster. Op 26 februari 1990 zag hij zijn droom werkelijkheid worden toen de eerste steen gelegd werd van de kerk van het Klooster van de Transfiguratie.

Gedurende de laatste jaren van zijn aardse leven begon hij zich voor te bereiden op zijn dood. Hij verlangde ernaar terug te keren naar de Heilige Berg, naar zijn geliefde Kavsoalyvia, waar hij, in het geheim en in stilte, zoals hij geleefd had, zijn ziel

¹ Milesi is een dorp ongeveer vijftig km ten noorden van Athene, met uitzicht op Euboa, het eiland waar hij geboren was.

zou overgeven aan haar Bruidegom. Men hoorde hem dikwijls zeggen: "Nu ik oud geworden ben, verlang ik ernaar daar te gaan sterven."

Zo gebeurde het dat toen hij aan het heilig einde van zijn leven kwam, 2 december 1991, in de ochtend, hij zich bevond in zijn kluizenarij van Kavsokalyvia.

De laatste woorden die men uit zijn mond hoorde, waren de woorden van het hogepriesterlijk gebed van de Heer, waar hij zo van hield en die hij zo dikwijls herhaalde: dat zij één mogen zijn².

² Het hogepriesterlijk gebed in zijn geheel staat in het Johannes-evangelie, 17, 11-22.

Deel I
Het leven van oudvader
Porfyrios (1906-1991)

De weg naar de Heilige Berg

*Ik droomde ervan de heilige Johannes
de Hutbewoner na te volgen*

 Ik kom uit het dorp Aghios Ioannis
Er is een dorp op Euboa dat Aghios Ioannis heet; daar kom ik vandaan. Mijn ouders waren arm, daarom verliet mijn vader het dorp om naar Amerika te gaan. Hij werkte daar als arbeider bij de aanleg van het Panamakanaal. Wij kinderen, deden in het dorp vanaf onze vroegste jeugd allerlei werkjes. Wij gaven water aan de tuin en aan de bomen; wij brachten de dieren weer binnen; wij deden alle werkjes die de volwassenen ons opdroegen. Toen ik klein was hoedde ik de kudden boven in de bergen. Ik was traag van begrip en schuchter. Ik was slechts één jaar naar school gegaan, en wij leerden zo goed als niets, want de onderwijzer was ziek. Terwijl ik de schapen hoedde, las ik het leven van de heilige Johannes de Hutbewoner, lettergreep na lettergreep. Vandaar kwam mijn ijver om monnik te worden. Zelfs al wist ik niets. Ik had niet eens een monnik of een klooster gezien. Niets.

Toen ik zeven jaar oud was, stuurde mijn moeder mij naar Chalcis om in een winkel te werken. Er werd daar van alles verkocht. In die tijd hadden winkels ijzerwaren, sleutels, schroeven, sloten, koord, enz, maar zij hadden ook suiker, rijst, koffie,

peper en alles wat men bij een kruidenier kon vinden. Het was een grote winkel. Er waren daar nog twee andere jongens. Ik kwam erbij. Ik deed alles wat zij mij zeiden te doen. Iedereen was baas over mij en ik was voortdurend heen en weer aan het lopen. Voor ik daar kwam hadden de twee andere jongens vastgelegd wanneer zij naar het balkon gingen om water te geven aan de basilicumplanten van de vrouw van de eigenaar. Zij hadden een rooster: de ene dag de één, de andere dag de ander. Ze deden het om de beurt. Toen ik kwam, lieten zij mij alles doen: de vloer vegen en de bloemen water geven. Het kwam niet bij mij op dat dit niet eerlijk was. Ik deed alles. Waar zij mij ook zeiden te gaan, ik ging.

Eens, toen ik bijna klaar was met de winkel te vegen, zag ik koffiebonen die op de grond gevallen waren naast de plaats waar ik een hoop vuil geveegd had. Er waren ongeveer vijftien bonen. Ik bukte mij, raapte ze op en ging naar de zak met koffiebonen. Mijn baas was op zijn kantoor. Het had ramen aan alle kanten en hij zag mij bukken en daarna naar de zak gaan. Hij riep:

“Angelos!” hij bedoelde mij, zo heette ik toen ik jong was, “kom hier!”

Ik ging naar hem toe.

“Wat heb je in je hand? Wat is dat?”

“Het zijn koffiebonen. Ik vond ze daar en ik heb ze opgeraapt”, zei ik.

Hij begon te roepen:

“Tasos! Aristos! Yiannis! Yorgos!”

Eén van hen was in de voorraadkamer en de anderen waren ergens anders. De baas bleef roepen. Zij kwamen allen in zijn kantoor. De baas opende mijn hand.

“Zien jullie dat? Wat is dat?” vroeg hij.

“Koffiebonen”, antwoorden zij.

“Waar heb je ze gevonden, Angelos?”

“Ze lagen op de grond en ik heb ze opgeraapt en ging ze weer in de koffiezak werpen”, antwoordde ik.

Wel, mijn baas begon ons een preek te geven. Wat er in de winkel gebeurde interesseerde niemand! Zulke verkwisting! Scheppen vol worden links en rechts gegooid... En hij zei:

“Luister, vanaf vandaag wordt er een rooster ingesteld voor het werk hier. Een week is het Aristos, een week Tasos, een week Angelos, voor de bloemen en voor alles.”

De familie van mijn baas hield veel van mij. Zij nodigden mij bij hen thuis en lieten mij alle hymnen zingen die ik kende. Zij waren echt op mij gesteld. Het feit dat ik de koffiebonen had opgeraapt had indruk op ze gemaakt, omdat zij mij niet kenden.

Na twee jaar ging ik naar Piraeus om te werken in een kruidenierszaak die behoorde aan een familielid. De winkel was ook een taveerne. Er was een kleine zolder waar ik 's nachts sliep. De winkel was op een heuvel, in de Tsamadosstraat. Er kwamen elke dag mensen om hun boodschappen te doen en veel van de klanten gingen zitten om iets te drinken of iets te eten, omdat het ook een taveerne was.

Ik kreeg een groot verlangen om kluizenaar te worden

Op een dag kwamen twee oude mannen naar de winkel. Zij gingen zitten en vroegen twee sardienen en een halve oka³ wijn. Ik ging onmiddellijk hun bestelling halen. Op een gegeven moment hoorde ik de een tegen de andere zeggen:

“Je had de wijn moeten zien die ik op de Heilige Berg gedronken heb! Zo’n wijn heb ik nergens meer gevonden.”

“Je bent dus naar de Heilige Berg geweest?” vroeg de ander.

“Ja”, antwoordde hij, “ik heb op een keer mijn thuis in Mytilene verlaten, Kalloni was mijn dorp, en ik ben naar de Heilige Berg gegaan. Wij dronken er monoxylitiko-wijn⁴. Wat was dat een wijn!” “Ging je er naartoe om monnik te worden?” vroeg de andere man.

“Ja, ik wilde monnik worden, maar ik kon het niet, ik kon het niet opbrengen. Wat heb ik er nu spijt van dat ik er niet ben gebleven!”

Ik luisterde aandachtig naar dit alles, want een tijdje daarvoor was er een groep monniken langs geweest om boekjes uit te delen. Eén ervan ging over het leven van de heilige Johannes de Hutbewoner, dat ik, zoals ik al gezegd heb, lettergreep na lettergreep gelezen heb toen ik de schapen van het dorp hoedde. Ik had het herlezen op mijn zolderkamer,

³ Een oka, een Turkse maat voor gewicht en inhoud, is ongeveer 1,28 kg of 0,8 l.

⁴ Een wijn gemaakt in het Monoxylitis-klooster, een dependance van het Dionysiou-klooster van de Heilige Berg.

bij het licht van een lantaarn, met veel moeite, want ik had niet goed leren lezen. Het leven van de heilige vervulde mij met zulk een enthousiasme dat ik hem wilde navolgen. Maar over de Heilige Berg wist ik helemaal niets.

“Ik ging er naartoe om monnik te worden, maar ik ben weggegaan”, ging de oude man verder. “Wat was het daar wonderbaar! Ik zag monniken, kluizenaars, heilige mannen, die probeerden God te beminnen en te strijden in de wildernis met vasten, ontberingen en gebed. Maar ik liet het allemaal achter mij en keerde terug naar de wereld en verstrikte mijzelf in duizend zorgen en moeilijkheden. Ik denk er voortdurend aan en ik heb spijt dat ik daar niet gebleven ben, in plaats van hier weer te landen in de wereld met alle zorgen en beproevingen van familie en kinderen. Al die zorgen van het leven hebben mij op mijn knieën gebracht. Ja, ik herinner het mij allemaal...”

Al gauw stonden de twee mannen op en vertrokken, maar mijn geest bleef vol van wat ik gehoord had. Vanaf dat ogenblik was ik vervuld van ijver om ook naar de plaats te gaan waarover hij gesproken had. Mijn geest bleef gefixeerd op de gedachte dat ik mijn droom om de heilige Johannes de Hutbewoner na te volgen, in vervulling kon doen gaan. Het werd mijn alles verterende verlangen.

Twee dagen later kwam de oude man weer; hij woonde dichtbij. Ik ging naar hem toe, en buiten het gehoor van de anderen, vroeg ik hem:

“Zeg mij, kyr Adonis, is het goed daar op de Heilige Berg?”

“Je hebt het de vorige keer gehoord; ik kan je op het ogenblik niets zeggen.”

En hij zei verder niets tegen me. Hij ging weg. Maar ondertussen kon ik aan niets anders meer denken. Er groeide in mij een diep verlangen kluizenaar te worden. Maar hoe? Ik wist niet hoe ik op de Heilige Berg moest komen. Ik had geen geld. Ik wist ook niet wat ik aan mijn baas moest zeggen.

Kyr Adonis kwam nog een keer naar de winkel. Weer vroeg ik hem in het geheim over de Heilige Berg en deze keer vertelde hij mij alles. Maar hoe moest ik vertrekken? En wat moest ik zeggen?

Zwerver voor de liefde van God

Dagen achter elkaar was ik terneergeslagen en in gedachten verzonken. Mijn baas merkte het. Hij kwam naar mij toe en zei:

“Waarom zie je er zo ongelukkig uit? Wat is er?”

Ik vrees dat ik een leugen vertelde. Ik zei dat toen ik de winkel uitgegaan was om voedselvoorraden te gaan halen, ik van iemand uit mijn dorp gehoord had dat mijn moeder ziek was en ik wilde haar gaan bezoeken. Hij geloofde mijn verhaal en gaf mij geld voor mijn reisbiljet om naar mijn moeder te gaan. Hij gaf mij ook eten voor haar, en vol medelijden liet hij mij uit.

Ik rende naar de boot. Ik was op weg naar de Heilige Berg! Mijn droom begon in vervulling te gaan! De boot vaarde via Chalcis, Volos en dan Thessalonika. Maar nadat de boot op zee was begon ik mij vreselijk te voelen. Ik wilde mijn bestemming bereiken, maar ik was bang en had medelijden met

mijn ouders die, niet wetend waar ik was, ziek van bezorgdheid zouden zijn. Dit kon ik niet doen. Toen de boot aanmeerde in Limni op Euboa, stapte ik uit en nam de boot terug naar Piraeus.

Ik keerde terug naar mijn baas en vertelde dat mijn moeder genezen was. En zo ging ik door met mijn werk zoals daarvoor. Maar niet helemaal zoals daarvoor. Ik was in gedachten, ik bad voortdurend, ik at weinig, ik maakte metanieën, en als gevolg hiervan werd ik magerder; ik veranderde.

“Wat is aan de hand, Angelos?” vroegen ze me. “Wat is er mis? We kunnen zien dat je iets op het hart hebt, jongen, en je bent erg vermagerd. Je weet dat wij op je gesteld zijn en wij willen je hier houden, maar misschien wil je terug naar je ouders gaan?”

“Ja”, zei ik, “ik wil naar huis.”

“Ga ze dan bezoeken, als je wilt, en als je terugkomt, breng dan een andere goede jongen zoals jij mee voor de winkel.”

En zo gaven ze mij weer geld, eten en snoep, een paar flessen Piperman-likeur en verschillende andere zaken, en mijn baas bracht mij naar de boot en kocht voor mij een kaartje naar Chalcis.

Het was een boot die naar Chalcis, Edipsos, Volos, Thessalonika, de Heilige Berg en Daphni ging. De boot heette Athene. Ik ging aan boord en hij vertrok. Het was donker toen wij vertrokken. Wij voeren de hele nacht. Uiteindelijk kwamen wij aan in Chalcis. Toen de boot was aangelegd, riepen de matrozen: “Iemand voor Chalcis, iemand voor Chalcis?”

Ik hield mijn mond dicht en zei geen woord. Ik was opgekruld in een hoek en bleef stil. De boot vertrok

uit Chalcis. Maar toen wij aankwamen in Edipsos ontdekten de matrozen mij want ze waren de kaartjes aan het controleren.

“Waarom ben je niet uitgestapt in Chalcis?” vroegen ze.

“Ik sliep”, antwoordde ik.

“Wat gaan wij nu doen?” vroegen zij. “Je zult moeten betalen.”

“Ik heb niet genoeg geld”, zei ik.

“Laat dan maar”, zeiden ze.

En zo namen zij mij mee zonder te betalen. In die tijd werd geld geteld in stukken van vijf of tien cent. Ik zou hoogstens een drachme hebben overgehad.

Toen wij in Volos van boord gingen werd ik overmeesterd door grote droefheid. Ik begon te huilen en te huilen. Ik dacht hoe ik de wereld voor altijd ging verlaten en hoe mijn ouders mij gingen verliezen en hoe zij ongelukkig en bezorgd zouden zijn. Ik dacht aan mijn broers en zuster. Iets scheen mij te verstikken en ik wilde terugkeren. De boot bleef verschillende uren in Volos en iedereen ging aan wal. Toen het fluitsignaal gegeven werd en hij naar Thessalonika vertrok, bleef ik aan wal, van plan terug te keren. Ik bracht de nacht door op een heuvel, huilend en biddend.

De volgende ochtend vond ik de boot die dezelfde weg voer naar Thessalonika. Ik ging aan boord. Mijn geld was op en daar ik geen kaartje had, verborg ik mij in de achtersteven opdat zij mij er niet uit zouden zetten. Op zeker ogenblik vroegen de matrozen mijn kaartje. Natuurlijk had ik er geen en zij waren kwaad op me.

Ik zat op een bank aan stuurboord en keek uit over de zee. Ik zong bij mezelf een irmos die mijn vader mij geleerd had. Hij was zanger in de kerk en hij zong deze irmos op de zaterdag van Allerzielen. De woorden waren zo:

“Bij het zien van de geweldige golven der verzoeken op de levenszee, vlucht ik tot Uw veilige haven en roep tot U, Barmhartige: leid mij omhoog uit het verderf.”⁵

“Mijn leven, o Christus, is een stormachtige zee”, zei ik bij mezelf, “en zoals ik op deze ruwe zee vaar, vraag ik U dat Uw goddelijke voorzienigheid mij leidt naar een haven waar mijn ziel stilte kan vinden, in de haven waar U bent, U die Vrede bent.” Ik zei dit alles, of eerder, ik zong het zachtjes en huilde omdat ik diep ontroerd was door het feit dat ik de wereld aan het verlaten was, d.w.z. dat ik mijn ouders aan het verlaten was. De wereld had voor mij geen belang. Ik trok mij niets aan van de wereld, alleen van mijn ouders. Ik was klein en ik herinnerde mij alleen mijn ouders en het deed mij pijn dat ik hen verliet.

Het werd middag en er begonnen mensen op het dek te eten; zo deed men dat in die tijd. Ze zaten bij elkaar, de families vormden groepen. Tegenover mij zat een vrouw met haar man en hun drie kinderen. Ik zat naar de zee te kijken. Op een zeker ogenblik kwam een vrouw naar mij toe – daar de matrozen naar mijn kaartje hadden gevraagd en ik er geen

⁵ Oktoich, Opstandingscanon, zaterdag toon 6, irmos van de 6e ode.

had, hadden de mensen gezien dat ik een arme jongen was – en zij klopte op mijn schouder en gaf mij een stuk brood met drie stapeltjes witte vis. In die tijd bakten de mensen witte vis in stapeltjes van drie aan elkaar gebonden met een takje brem door de ogen van de vis gehaald, daarna bepoederden ze de vis met bloem en bakten ze. Ik weet niet of jullie dat ook zo deden.

Ik zei tegen haar:

“Dank u, dank u hartelijk.”

Sommige van de andere vrouwen in haar buurt zeiden tegen haar:

“Goed gedaan! Dat was een vriendelijke daad! Dat u daaraan dacht! Het kwam niet bij ons op.”

De vrouw echter keerde zich om en zei tegen hen:

“Niemand zou zich iets moeten aantrekken van zulke kinderen, kleine zwervers, of ze iets geven. Maar wat kunnen wij eraan doen? Wij zijn ook maar mensen.”

Toen ik de woorden “kleine zwerver” hoorde, voelde ik, ongelukkige kleine, plotseling een golf van geluk in mij opkomen want ik vond dat ik echt een kleine zwerver was. Ik was een zwerver geworden uit liefde voor Christus. En ik zei bij mezelf: “O Christus, red mij en leid mij.”

Op zeker ogenblik kwamen wij aan in Thessalonika. Wij verlieten de boot. Ik wist niet waar ik naartoe moest. Ik ging naar de kerk van de heilige Demetrios en vereerde de iconen. Ik knielde huilend en smeekte de heilige mij te helpen een kluizenaar te worden; dat was mijn droom. Daarna beklom ik een heuvel en kwam bij een kleine kerk, een

landelijke kapel. Hij was op slot. Maar buiten stond een houten bank. Ik bleef daar de hele nacht. Ik huilde veel. Ik wilde terug gaan, naar huis en naar mijn ouders. Dit was een pijnlijke bekoring voor me. Drie keer ging ik terug. Terwijl ik aan het huilen was, herhaalde ik de woorden van de Troostcanon aan de Moeder Gods die mijn vader mij geleerd had: "Veracht mijn smeekgebeden niet, maar sta mij bij in mijn nood..."⁶. Ik herhaalde dit steeds opnieuw door mijn tranen heen. En zo viel ik in slaap.

Ik vergat u te vertellen wat ik gedaan heb met de geschenken die mijn baas gegeven had, bedoeld om naar mijn familie te brengen. Ik gaf ze aan jonge dienstplichtigen op de boot. Ik gaf de chocolade en de flessen Piperman-likeur weg, en zo was ik er van af. De soldaten konden maar niet begrijpen waarom ik die dingen weggaf, ik was een kleine jongen. Maar ze namen ze toch maar aan.

Dus, zoals ik zei, viel ik in slaap bij de kleine kapel. Ik werd 's ochtends wakker, ging naar de zee, ging aan boord van de boot – de verleiding was me te groot – en keerde weer terug naar Piraeus. Wat kan ik zeggen? Het is een lang verhaal.

Ik nam het vaste besluit te vertrekken en niet terug te keren

Na al dit nutteloze heen en weer reizen, en nadat er wat tijd voorbij gegaan was, nam ik het vaste besluit te vertrekken en niet terug te keren. Ik besloot niet

⁶ Troparion na het Evangelie in de Kleine Troostcanon aan de Moeder Gods.

meer van de boot te gaan. Weer vertrok ik vanuit Piraeus, zonder retourkaart, naar de Heilige Berg. Het was de derde keer dat ik op weg ging – de laatste na al mijn avonturen.

Toen wij in Thessalonika aankwamen was het zaterdag. In die tijd werd Thessalonika gedomineerd door de Joodse gemeenschap. Mensen werkten 's zaterdags niet. Het was een spookstad. Alles was gesloten: er waren geen boten, er werd niet gereisd. Wij waren laat in de avond aangekomen. Iedereen ging van boord om iets te eten te kopen. Ik ging niet van boord want ik was bang voor de verleiding. Ik was bang dat er iets met mij zou gebeuren en ik niet op mijn bestemming zou aankomen. Ik gaf iemand vijftien cent en hij bracht mij brood en een makreel en ik at. Een hele dag wachtten wij in de haven, want, zoals ik al zei, er werkte niemand.

's Middags begonnen er monniken aan boord te komen. Ik keek met ontzag naar hen. Het was voor het eerst dat ik monniken zag in hun riassa's. Ik had plaatsgenomen bij de brug en van waar ik stond kon ik ze allemaal zien voorbijgaan. Op een bepaald ogenblik kwam een lange, oude en eerbiedwaardig uitziende monnik met een lange baard en met een rugzak aan boord. Hij kwam naar mij toe. Hij ging zitten op een bank en gaf mij teken ook te gaan zitten.

“Waar ga je naartoe, mijn jongen?” vroeg hij.

“Naar de Heilige Berg”, antwoordde ik.

“En wat ga je daar doen?”

Ik verborg de waarheid en zei: “Ik ga werken.”

“Kom naar Kavsoalyvia”, zei hij. “Daar woon ik met mijn broer in een kluizenarij in de woestijn. Kom mee, mijn jongen, en wij zullen Christus allen tezamen verheerlijken.” Toen vroeg hij mij:

“Welke boeken lees je, mijn jongen?”

“De brief van Christus, de brief van de Moeder Gods, en het leven van de heilige Johannes de hutbewoner”, antwoordde ik. “Ik heb niet veel geleerd.”

Hij gaf geen commentaar over de boeken, hij zei niet of ze goed waren of niet.

“Kom met mij mee”, zei hij, “wij hebben daar werk en we zullen je betalen. En misschien zullen wij zelfs een monnik van je maken!”

Zodra ik dat woord hoorde, kwam er een glimlach op mijn gezicht. Toen zei hij mij:

“Luister, mijn jongen, wees niet bedroefd over wat ik ga zeggen. Jongens mogen niet op de Heilige Berg komen. Je bent heel jong en het is verboden je er op te laten.”

Mijn gezicht betrok.

“Maar maak je geen zorgen”, zei hij, “wij zullen een kleine leugen vertellen en God zal ons vergeven. In Gods ogen zal het geen leugen zijn, maar een waarheid, want je bemint Christus en je wilt naar de Heilige Berg gaan om er Christus te aanbidden. Dus, als iemand je vraagt: ‘Wat is je familieband met de oudvader?’ dan antwoord je: ‘Hij is mijn oom’. En ik zal zeggen dat je mijn neef bent, de zoon van mijn zuster.”

Vele andere monniken vulden de boot. Het werd avond. De monniken zaten dicht op elkaar en aten

hun voedsel. Wij zaten ook dicht bij ze. De oudvader gaf mij brood te eten.

“Wat is je familieband met de jongen, heilige biechtvader?” vroegen ze allemaal.

“Hij is de zoon van mijn zuster, mijn neef. Mijn zuster is gestorven en omdat hij een wees is heb ik hem meegenomen.”

Een groot wonder van Gods voorzienigheid

Wij voeren de hele nacht. 's Morgens rond tien uur kwamen wij aan in de haven van Daphni. Alle monniken namen hun tassen gevuld met alles wat ze in Thessalonika hadden gekocht voor hun verschillende soorten handwerk. Wij gingen de boot af. Een roeiboot lag voor ons klaar. Mijn oudvader kreeg voorrang omdat hij een biechtvader was. Wij klommen als eersten in de kleine boot en kwamen aan bij de trappen van Daphni. Wij gingen aan land. Maar wat gebeurde er toen? De oudvader ging een eindje van mij weg om een plek te vinden om zijn tas neer te leggen en op dat moment kwam een lange gardesoldaat langs, gekleed in zijn witte plooirok, op zijn hoofd de rode fez met zwarte kwast, greep mij beet en gooide mij terug in de boot toen deze op het punt stond te vertrekken om meer monniken op te halen.

“Wat heb je hier te zoeken?” riep hij. “Kinderen zijn hier verboden. Ga terug naar de boot. Weg met je!”

Ik begon te huilen; de boot begon te vertrekken. Op dat ogenblik echter zag mijn oudvader wat er gebeurde en kwam aanlopen, roepend: “Stop! Breng de jongen terug. Hij is van mij.”

De boot roeide terug en ik werd bevrijd.

De Serdaris zei toen tegen hem – Serdaris was de naam van de gardesoldaten op de Heilige Berg. In die tijd droegen zij witte plooirokken en een rode fez. Stoere knapen. Ze waren overal aanwezig bij alle officiële gebeurtenissen – dus de Serdaris zei tegen hem: “Vader, het is u niet toegestaan de jongen mee te nemen.”

“Ik heb geen andere keus dan hem mee te nemen. Hij is mijn neefje”, zei de oudvader. “Hij is de zoon van mijn zuster en ik kan hem niet achterlaten. Hij is een wees. Hij heeft nergens om naartoe te gaan.”

“Dat kan wel, maar ik ben degene die in de problemen komt als ik hem er in laat.”

“Maak je geen zorgen. Wat er ook gebeurt, verwijs de zaak maar naar mij. Ik zal de oudvaders spreken en je zult helemaal geen moeilijkheden krijgen.”

En zo ging ik met mijn oudvader, “mijn oom”, die inderdaad mijn oudvader werd – zijn naam was Panteleimon – naar de skite. Met dit alles wil ik tonen dat God vele wonderen voor mij, onwaardige, gedaan heeft. Zijn hand beschermde mij heel duidelijk overal. En in dit geval leidde Gods hand mij in de handen van een heilige oudvader en biechtvader die mij zou beschermen. God had hem gezonden en de oudvader heeft mij gered. Het was een groot wonder van Gods voorzienigheid. Gods voorzienigheid heeft mij in vele zaken geholpen maar de grote hulp die ik kreeg was boven alles dat ik erin slaagde naar de Heilige Berg te gaan op zo’n jonge leeftijd, hoewel

het verboden was. Ik wist niets over het monastieke leven. Maar God hielp mij.

Zoals ik al zei, kwamen wij aan in de skite. Vanaf dat ogenblik was het een ander leven: een leven in Christus. Diensten, Completen, Metten, Vespers, nachtwaken. Een gezegend leven!

Gedrukt in de Europese Unie
Uitgeverij Orthodox Logos
www.orthodoxlogos.com

Vader Porfyrios, gestorven in 1991, was een Griekse monnik en priester. Hij stond in de lange traditie van geestelijke leiders, beginnend in de Apostolische tijden tot moderne heiligen zoals Serafim van Sarov en vader Silouan. In dit boek vertelt hij zijn levensverhaal en in eenvoudige, wijze woorden legt hij het christelijk geloof uit voor de huidige mens.

Dit boek werd na zijn dood samengesteld uit de herinneringen die hij ophaalde en uit gesprekken, en werd in het Grieks uitgegeven in 2003.

De levendige persoonlijkheid van oudvader Porfyrios straalt uit zijn woorden met charisma en charme. In zijn inleiding tot de Griekse editie schreef bisschop Ireneos van Chania: "De woorden van de gezegende vader Porfyrios zijn de woorden van een heilige vader, van iemand die begenadigd is met de gave van helderziendheid, nederig, eenvoudig, en ijverig, wiens leven een waar getuigenis voor Christus was, voor Zijn waarheid en Zijn vreugde. Door zijn aanwezigheid, liefde, gebed, raad en leiding heeft hij ontelbare mensen geholpen in hun moeilijkste uren van pijn, verlies van geloof of dood. Hij was een Goddragende vader van deze tijd, een ware priester en leraar die, op zijn ascetische wijze, Christus liefhad en trouw zijn medemens diende. Zijn onderricht is doordrongen van het geloof en de theologie van de Orthodoxe kerk en wordt overheerst door de persoon en het beeld van Christus onze Redder."

ISBN/EAN: 978-90-811555-5-7

UITGEVERIJ ORTHODOX LOGOS, TILBURG